

Handläggare

Anders Norrlid

Telefon: 0850833940

Till

Utbildningsnämnden

Uppföljning av intern kontroll 2024, Utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

Bedömning av nämndens interna kontroll.....	3
Uppföljning av nämndens internkontrollplan	4
Nämndens planerade uppföljning av den löpande kontrollen	4
1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan.....	4
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	4
2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	5
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd.....	5
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	7
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	9
3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	10

Bedömning av nämndens interna kontroll

● Tillräcklig

Analys

Utbildningsnämnden bedömer att den interna kontrollen under år 2024 varit tillräcklig.

Förvaltningen har under året utvecklat modellen för att följa upp skolornas interna kontroll. Arbetet har fokuserats på skolornas ekonomiadministrativa rutiner, personalrutiner samt några utvalda rutiner med annan inriktning, till exempel anmälan av delegationsbeslut.

Under 2024 genomfördes uppföljningar vid 40 enheter, enligt plan. Skolorna ansvarar för att förbättra eventuella brister. Skolorna återkopplar hur de arbetar med rutinerna samt hur dessa har förankrats bland medarbetarna. I slutet av året rapporterades de övergripande resultaten till grundskole- och gymnasiechefer samt avdelningschefer på central förvaltning avseende eventuella brister på deras respektive enheter.

Skolornas arbete med ekonomi, avtal och upphandling samt personal

Uppföljningen visar på brister i hanteringen av betalkort, representation och egna utlägg. Bristerna var likartade från tidigare år. Bristerna bestod i huvudsak i att kvitton inte skannas och bifogas i Agresso eller inte finns tillgängliga på enheten, att syfte med utgiften inte framgår samt att fakturor inte skickas vidare till överordnad chef när attestant gjort inköp eller deltagit i representation. Förvaltningen fortsätter informera enheterna om rutiner för användandet av First Card betalkort. En fördjupad uppföljning kommer att genomföras 2025 på utvalda enheter med brister.

Vid internkontrollen noterades även brister i dokumentation av de kontroller som görs av belastningsregister i samband med anställning. Fortsatta brister noterades även i uppdraget att skicka handlingar till personalarkivet, även om viss förbättring har skett under året. I övrigt bedöms skolornas interna kontroll för de personaladministrativa rutinerna som tillräcklig.

Internkontrollen har också noterat brister i upphandling av varor och tjänster. Flera större inköp genomfördes 2024 av skolor utan att förvaltningens vägledning eller lagen om offentlig upphandling följts.

Internkontrollen har under 2024 även följt upp hur skolorna anmäler delegationsbeslut till nämnden. Resultatet har förbättrats något, och förvaltningen kommer under 2025 fortsätta arbeta för att öka kunskapen om vilka beslut som ska anmälas och hur rutinerna för detta ska hanteras.

Uppföljning av nämndens internkontrollplan

Nämndens planerade uppföljning av den löpande kontrollen

1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

Process: Kompetensförsörjning

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Strategi	Uppföljning av antalet behöriga lärare	<p>Utreda behovet av obligatoriska utbildningar i kompetensbaserad rekrytering för rekryterande chefer</p> <p>Aktiviteten är genomförd enligt plan och det har konstaterats att det finns behov av att stärka utbildningarna i kompetensbaserad rekrytering. Förvaltningen kommer under 2025 att införa en obligatorisk utbildning för rekryterande chefer.</p>

Process: Resursfördelning

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Verksamhetsstöd	Uppföljning	<p>Stötta skolor avseende elever med särskilda behov.</p> <p>Kontrollaktiviteten har genomförts enligt plan och bedömningen är att stadens skolor får nödvändigt stöd för arbetet med elever med särskilda behov.</p>

2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Process: Skolmältider

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
-----------	----------------------	-------------------

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Egen skolmat	Kontroller av enheternas inköp	<p>Uppföljning av internkontroll för enheter</p> <p>Uppföljning har genomförts av skolenheternas arbete för att nå målnivåerna för andel ekologiska livsmedel samt CO2 ekvivalenter per kg livsmedel. Resultatet visar att flertalet skolor står inför ett förändringsarbete för att säkerställa måluppfyllelsen. Från och med 2025 kommer nämnden att intensifiera arbetet för att säkerställa måluppfyllelse, bland annat genom en omfattande kompetensutvecklingsinsats (Dnr UTBF 2024/1853).</p>

2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

Process: Skolmåltider

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Egen skolmat	Kontroller av enheternas inköp	<p>Uppföljning av enheternas utfall</p> <p>Skolenheternas utfall har följts upp och presenterats för ansvariga chefer. Vissa brister finns i måluppfyllelse när det gäller andel ekologiska livsmedel i skolornas inköp.</p>

3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Process: Budgetföljsamhet

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
-----------	----------------------	-------------------

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Månadsuppföljning	Prognoser	<p>Löpande kontroll i förvaltningens månatliga uppföljning av skolornas ekonomi, elevantal etc.</p> <p>Skolornas elevunderlag och ekonomiska prognoser har följts upp månatligen. Flertalet skolor och verksamheten samlat håller sig inom budgetramen, även om enskilda skolor har utmaningar</p> <p>Hanteras i lokalförsörjningsplanen genom bedömning av scenarier för kostnadsutveckling orsakad av omvärldsfaktorer.</p> <p>Lokalkostnaderna 2024 har hållits inom budgetram.</p>

Process: Effektiv lokalförsörjning i stadens verksamheter

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Lokalförsörjningsplanen	Kontinuerlig	<p>Hanteras i arbetet med lokalförsörjningsplan genom analys av elevantalsprognoser i relation till skolornas lokalkapacitet.</p> <p>Lokalförsörjningsplanen har legat till grund för flera beslut att under året avveckla skollokaler. Förvaltningen fortsätter att noga följa fyllnadsgraden i skolorna.</p>

Process: Kontanthantering

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Rutiner och regler för kontanter	Rutiner för firstcard, kontanthantering etc	<p>Uppföljning av internkontroll för enheter</p> <p>Uppföljning visar att många skolenheterna (ffa grundskolor) uppvisar bristande intern kontroll när det gäller användning och redovisning av FirstCard. Resultatet är i paritet med 2023 års utfall, och förbättringsarbetet behöver fortgå. Risken för oegentligheter bedöms som hög för inköp med First Card, varför skolenheter måste följa förvaltningens rutiner för redovisning och attest. Fördjupad uppföljning av enheter som har stora avvikelser genomförs under 2025. Informations- och utbildningsinsatser kommer också att genomföras</p>

Process: Representation

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Rutiner och regler för representation (intern och extern)	Regler för representation	<p>Uppföljning av internkontroll för enheter</p> <p>Uppföljning av hur skolenheter genomför och redovisar intern representation visar att majoriteten uppvisar brister i den interna kontrollen på området. Att inte efterleva Stockholms stads regler för representation samt Skatteverkets allmänna råd, innebär risk för förtroendeskada, även om representationen sker i mindre skala. Området kommer att följas upp också 2025.</p>

Process: Upphandling

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Upphandling	Uppföljning av avtal	<p>Uppföljning av internkontroll för enheter</p> <p>Uppföljning av hur skolenheterna hanterar direktupphandlingar visar på omfattande brister. Endast 5 procent av enheterna bedöms ha en tillräcklig intern kontroll inom området. Området kommer att följas upp genom riktade insatser under 2025, i kombination med informations- och utbildningsinsatser.</p>

3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Process: Belastningsregister

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Kontroll av belastningsregister för de som arbetar med elever i skolan.	Rutin för kontroll av utdrag ur belastningsregister	<p>Uppföljning av internkontroll för enheter</p> <p>Uppföljning visar att en stor andel av skolenheterna har en rutin för att kontrollera belastningsregister vid anställning eller inhyrning av personal. Däremot finns brister när det gäller att dokumentera kontrollen, vilket krävs för att säkerställa spårbarhet. 35 procent av enheterna bedöms ha en tillräcklig intern kontroll på området. Området kommer att följas upp också under 2025, och kombineras med informations- och utbildningsinsatser.</p>

Process: Dokumenthantering

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Rutiner och regler kring dokumenthantering	Löpande av enhetschefer	<p>Uppföljning av internkontroll för enheter</p> <p>Uppföljning visar att i jämförelse med 2023 uppger betydligt fler skolenheter att de anmäler delegationsbeslut till nämnden. Statistik visar dock att majoriteten av stadens skolor inte anmält något beslut under 2024. Analys indikerar att enheter diarieför delegationsbeslut, men sedan inte anmäler besluten till nämnd. Om beslut inte anmäls till nämnd vinner de inte laga kraft och överklagansperioden börjar inte löpa. Området kommer att följas upp också under 2025, och kombineras med informations- och utbildningsinsatser.</p>
		<p>Uppföljning av internkontroll för enheter</p> <p>Uppföljning visar att flertalet skolenheter inte skickat in samtliga erforderliga underlag till personalaktsarkivet, och därmed uppvisar en otillräcklig intern kontroll på området. Om inte komplett information finns i personalakten uppstår risk för felaktiga beslut avseende anställning. Området kommer att följas upp också under 2025, och kombineras med informations- och utbildningsinsatser.</p>

Process: Löneutbetalning

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
LISA självservice	Rutiner för rapportering i LISA	<p>Uppföljning av internkontroll för enheter</p> <p>80 procent att uppföljda skolenheter bedöms ha en tillräcklig intern kontroll när det gäller löneutbetalningar. Samtidigt är den samlade löneskulden på förvaltningen omfattande, varför området kommer att följas upp också under 2025.</p>

Process: Personalplanering

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
-----------	----------------------	-------------------

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Personalplaneringsprocessen	Uppföljning av anställningstider	<p>Uppföljning av internkontroll för enheter</p> <p>Uppföljning av skolenheternas arbete i systemstödet för kontroll av anställningstid visar på en god intern kontroll på området. 95 procent av de skolor som följs upp bedöms ha en tillräcklig intern kontroll, vilket är en förbättring jämfört med föregående år. Eftersom riskerna vid oplanerad eller felaktig anställning är stora, kommer området att följas upp också under 2025.</p>

3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Process: Inköp och avtalstrohet

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Inköp	Kontroller enligt attest-/fakturarutin	<p>Uppföljning av internkontroll för enheter</p> <p>Uppföljning visar att 38 procent av skolenheterna genomför anvisade kontroller innan attest av faktura i Agresso, och därmed bedöms ha en tillräcklig intern kontroll inom området. Resterande enheter uppvisar mindre brister i sina kontroller, men brister gällande attest framkommer också vid uppföljning av andra områden (exempelvis First Card och egna utlägg). Då bristande kontroller innebär risk för felaktiga utbetalningar kommer området att följas upp även under 2025</p>
		<p>Uppföljning av internkontroll för enheter</p> <p>Uppföljning visar att 90 procent av skolenheterna bedöms ha en tillräcklig intern kontroll på området, vilket innebär att de till övervägande del använder de upphandlade ramavtalen för sina inköp. Att inte använda de upphandlade ramavtalen leder till risk för att enheterna betalar överpris för varor och tjänster samt risk för viten kopplade till avtalstrohet. Förvaltningen arbetar kontinuerligt för att öka andelen inköp från upphandlade avtal.</p>

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Inköp via Agresso inköp	Systemutnyttjande	<p>Uppföljning av internkontroll för enheter</p> <p>Förvaltningen följer kvartalsvis upp systemutnyttjandet för samtliga skolenheter samt för central förvaltning. I uppföljningen ingår leverantörer med avtal som gör det möjligt att genomföra inköp via inköpssystemet. På aggregerad nivå uppgår systemutnyttjandet till ca 80 procent. Särskilda insatser riktas mot de skolor som inte når det förvaltningsinterna målet på 70 procent. Förvaltningen arbetar vidare med att öka användningen av inköpssystemet samt med att koppla fler avtal till systemet.</p>

3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

Process: Förebygga välfärdsbrott

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Kontroller av fristående huvudmän	<p>Attesteringar vid utbetalning.</p> <p>Incidentrapportering vid felaktiga utbetalningar.</p> <p>Kontrollutredningar då medvetet handlande misstänks ligga bakom felaktiga utbetalningar.</p>	<p>Strukturerat arbete med uppföljning av utbetalning till andra huvudmän genom samarbete mellan ekonomienhetens och enheten för ersättning och skolplikt.</p> <p>Förvaltningens rutiner för intern incidentrapportering vid felaktigheter inom ersättningshantering har stärkts. Två ärenden har anmälts till Skolinspektionen 2024. Ärendena handlar om upprepade brister i huvudmannens informationskyldighet mot hemkommunen samt misstanke om felaktig elevrapportering.</p>